

ด่วนที่สุด
ที่ กค ๐๕๐๓/๒๕๕๘

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๑๐๒๑๐ สห
วันที่ 20 ต.ค. 2558 เวลา 10.30

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้า
ในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๓๑๑๗๙ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๘
๓. พระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘
๔. ประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑ ๐๓ ๐๓ ๐๑ (๒๘)
๕. บันทึกข้อความกรมศุลกากร ที่ กค ๐๕๐๓/ว ๖๕๖ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๐
๖. คำสั่งกรมศุลกากร ที่ ๔๓๙/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๘
๗. คำสั่งกรมศุลกากร ที่ ๘๑๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๘

ด้วยกระทรวงการคลัง ขอเสนอเรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... มาเพื่อ
คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
การเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี
(นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลัง ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าว
เสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือที่ นร ๐๕๐๓/๓๑๑๗๙ ลงวันที่
๙ กันยายน ๒๕๕๘ แจ้งว่า สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ได้เสนอข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้า
ในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เกี่ยวกับการใช้อำนาจเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องของอธิบดีกรมศุลกากร
และคณะกรรมการเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องตามกฎหมายศุลกากรว่า ควรใช้ด้วยความระมัดระวัง
เพื่อให้กลไกการเปรียบเทียบเป็นไปอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยควรประสานงาน
กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทางเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องที่ชัดเจนและเหมาะสม เพื่อให้กลไก
การเปรียบเทียบเกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘ รับทราบ
ข้อสังเกตดังกล่าว และมอบหมายให้กระทรวงการคลังไปพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสม
ของข้อสังเกตดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม
แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป
(สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่น่าสนใจ

๑.๑.๑ กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าต่างประเทศ ได้เสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยกำหนดให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้สินค้าใดที่จะนำผ่านเป็นสินค้าที่ต้องห้ามนำผ่าน ต้องขออนุญาตนำเข้า หรือต้องปฏิบัติตามมาตรการอย่างใดอย่างหนึ่งในการนำเข้า ตามที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด และได้กำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนในการนำเข้า รวมทั้งกำหนดให้อธิบดีกรมศุลกากรและคณะกรรมการเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร มีอำนาจเปรียบเทียบคดีความผิดตามพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๑.๑.๒ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า (ฉบับที่ ...) พ.ศ. มีข้อสังเกต ๒ ประเด็น ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ตลอดจนพระราชบัญญัติอื่นๆ มีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป แม้กลไกในการใช้อำนาจเปรียบเทียบคดีในชั้นศุลกากรจะทำให้การกระทำความผิดได้รับการพิจารณาไปอย่างรวดเร็ว แต่การใช้อำนาจของอธิบดีและคณะกรรมการเปรียบเทียบควรใช้ด้วยความระมัดระวัง เพื่อให้กลไกการเปรียบเทียบเป็นไปอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๒) เพื่อให้หลักเกณฑ์ในการเปรียบเทียบเป็นไปอย่างรอบคอบและเป็นธรรม กรมศุลกากรจึงควรประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทางการเปรียบเทียบที่ชัดเจนและเหมาะสมต่อไป เพื่อให้กลไกการเปรียบเทียบเกิดประสิทธิภาพสูงสุด เช่น กฎหมายว่าด้วยการส่งออกป็นอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า หรือกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ เป็นต้น

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘ ให้กระทรวงการคลังไปพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อสังเกตดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีในวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘ ให้กระทรวงการคลังไปพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อสังเกตดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวมเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา จึงมีความจำเป็นต้องรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘ ให้กระทรวงการคลังไปพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อสังเกตดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวมเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง จึงต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาภายในกำหนดเวลาดังกล่าว

๔. ผลการดำเนินงาน และข้อกฎหมาย

๔.๑ ผลการดำเนินงาน

กรมศุลกากร ได้พิจารณาและศึกษาข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการส่งออกนอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ทั้ง ๒ ประเด็นแล้ว เห็นว่า

๔.๑.๑ ในการใช้อำนาจเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องของอธิบดีกรมศุลกากรหรือ คณะกรรมการเปรียบเทียบงดการฟ้องร้อง ตามมาตรา ๑๐๒ และมาตรา ๑๐๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ จะต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขของเกณฑ์การเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องตาม พระราชบัญญัติศุลกากร ที่ได้กำหนดไว้ตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑ ๐๓ ๐๓ ๐๑ ซึ่งเป็นกรอบในการพิจารณาใช้ดุลยพินิจ ให้เป็นไปด้วยความโปร่งใสและถูกต้อง นอกจากนี้ กรมศุลกากรได้นำ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษบทหนักตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ มาใช้ในการเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องตามอำนาจหน้าที่ของกรมศุลกากรด้วย โดยให้เจ้าหน้าที่ ที่มีอำนาจหน้าที่ในการจับกุมผู้กระทำความผิดตามกฎหมายต้องดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดทุกฐานความผิด ซึ่งได้กำหนดไว้ในประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑ ๐๓ ๐๓ ๐๑ (๒๘) กรณีเป็นความผิด ตามกฎหมายศุลกากร และเป็นความผิดตามกฎหมายอื่นด้วย ซึ่งเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิด ต่อกฎหมายหลายบท และอัตราโทษตามกฎหมายศุลกากรสูงกว่าอัตราโทษตามกฎหมายอื่น ให้เปรียบเทียบ งดการฟ้องร้องตามกฎหมายศุลกากรได้ ถ้าอัตราโทษตามกฎหมายอื่นสูงกว่าอัตราโทษตามกฎหมายศุลกากร กรมศุลกากรจะไม่ทำการเปรียบเทียบงดการฟ้องร้อง แต่จะส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีต่อไป ในทุกข้อหาความผิด เช่น กรณีกระทำความผิดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้ อัตราโทษตามกฎหมาย ศุลกากรต่ำกว่าอัตราโทษตามกฎหมายป่าไม้ กรมศุลกากรจะส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีทุกราย ตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑ ๐๓ ๐๓ ๐๑ (๒๘) และตามนโยบายกรมศุลกากร ตามหนังสือที่ กค ๐๕๐๓/ว ๖๕๖ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๐ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ - ๕)

๔.๑.๒ ในปัจจุบันกรมศุลกากรได้มีคำสั่งกรมศุลกากรที่ ๔๓๙/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาและปรับปรุงเกณฑ์การเปรียบเทียบงดการฟ้องร้อง และคำสั่งกรมศุลกากรที่ ๘๑๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๘ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งกรมศุลกากรที่ ๔๓๙/๒๕๕๘ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและรวบรวมเกณฑ์การเปรียบเทียบงดการฟ้องร้อง พิจารณาและ ปรับปรุงเกณฑ์การเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องให้ทันสมัยและเป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมถึงประสานงานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความเห็นในการพิจารณาปรับปรุงเกณฑ์การเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องให้เป็นไป โดยเรียบร้อย (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๖ - ๗) โดยในการนี้คณะทำงานฯ จะเชิญผู้แทนจากกรมป่าไม้ และกรมการค้าต่างประเทศ เข้าร่วมในการพิจารณากำหนดเกณฑ์การเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ ดังกล่าวด้วย

๔.๒ ข้อกฎหมาย

๔.๒.๑ พระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙

(๑) “มาตรา ๑๐๒ ภายในบังคับแห่งมาตรา ๑๐๒ ทวิ ถ้าบุคคลใดจะต้อง ถูกฟ้องตามพระราชบัญญัตินี้ และบุคคลนั้นยินยอมและใช้ค่าปรับ หรือได้ทำความตกลง หรือทำทัณฑ์บน หรือให้ประกัน ตามที่อธิบดีจะเห็นสมควรแล้ว อธิบดีจะงดการฟ้องร้องเสียก็ได้ และการที่อธิบดีงดการฟ้องร้อง เช่นนี้ให้ถือว่าเป็นอันคุ้มผู้กระทำความผิดนั้น ในการที่จะถูกฟ้องร้องต่อไปในกรณีแห่งความผิดอันนั้น ...”

//(๒) “มาตรา ๑๐๒ ทวิ ...

(๒) “มาตรา ๑๐๒ ทวิ สำหรับความผิดตามมาตรา ๒๗ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๖ และความผิดตามมาตรา ๕ มาตรา ๕ ทวิ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๘๐ ถ้าราคาของกลางรวมค่าอากรเข้าด้วยแล้วเกินกว่าสี่แสนบาท ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนกรมศุลกากร ผู้แทนกระทรวงการคลัง และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่จะเปรียบเทียบ และงดการฟ้องร้อง และการที่คณะกรรมการงดการฟ้องร้องเช่นนี้ ให้ถือว่าเป็นอันคุ้มกันผู้กระทำผิดนั้น ในการที่จะถูกฟ้องร้องต่อไปในกรณีแห่งความผิดอันนั้น”

๔.๒.๒ พระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

“มาตรา ๒๓/๑ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีกรมศุลกากร หรือคณะกรรมการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรมีอำนาจเปรียบเทียบได้ ทั้งนี้ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรมาใช้บังคับกับการเปรียบเทียบความผิดตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม”

๕. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลัง ได้ศึกษาและพิจารณาข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้วเห็นว่า ในประเด็นเกี่ยวกับกลไกการใช้อำนาจเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องของอธิบดีกรมศุลกากรและคณะกรรมการเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องตามกฎหมายศุลกากร ให้เกิดความชัดเจน เหมาะสม รอบคอบ และเป็นธรรมนั้น กรมศุลกากรได้กำหนดเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้อำนาจในการเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องดังกล่าวไว้แล้ว ซึ่งขณะนี้กรมศุลกากรได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานขึ้นมาพิจารณาและปรับปรุงเกณฑ์การเปรียบเทียบงดการฟ้องร้อง ให้มีความทันสมัยและเป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมถึงประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความเห็นในการพิจารณาปรับปรุงเกณฑ์การเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องให้เป็นไปโดยเรียบร้อย และในการนี้กรมศุลกากรจะเชิญผู้แทนจากกรมป่าไม้ และกรมการค้าต่างประเทศ เข้าร่วมในการพิจารณากำหนดเกณฑ์การเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องดังกล่าวด้วย จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมศุลกากร สำนักกฎหมาย

โทร ๐ ๒๖๖๗ ๖๒๖๐

โทรสาร ๐ ๒๖๖๗ ๗๖๔๕

(นางสาวสุรางคณา สุกโรดม)